

Міністерство внутрішніх справ України
Львівський державний університет внутрішніх справ
Інститут підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції

Факультет № 2

Кафедра спеціальної фізичної підготовки

**ТЕХНІКА ЗАТРИМАННЯ ПРАВОПОРУШНИКА
В ОБМЕЖЕНОМУ ПРОСТОРИ
НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ**

Методичні рекомендації

Львів
2020

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет на засіданні кафедри спеціальної фізичної підготовки факультету № 2 ПФПНП (протокол від 27 січня 2020 року № 8)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет на засіданні Вченої ради факультету № 2 ПФПНП (протокол від 12 лютого 2020 року № 8)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет на засіданні Науково-методичної ради Львівського державного університету внутрішніх справ (протокол від 19 лютого 2020 року № 8)

Рецензенти:

Червоношанка Марина Олександрівна, кандидат наук з фізичного виховання і спорту доцент, доцент кафедри спеціальної фізичної підготовки факультету № 2 ПФПНП Львівського державного університету внутрішніх справ;

Лесько Орест Михайлович, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, старший викладач кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного

Музика Б. Ю., Чичкан О. А.

МЗ8 Техніка затримання правопорушника в обмеженому просторі на залізничному транспорті: методичні рекомендації. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 34 с.

Викладено теоретичний матеріал і практичні завдання, що є частиною оволодіння поліцейськими всіх структурних підрозділів Національної поліції України прийомами самозахисту та заходами фізичного впливу, збереження особистої безпеки та безпеки інших, здатності діяти в правовому полі, а також відпрацювання стресостійкості та злагоженості дій в екстремальних ситуаціях. Викладені матеріали мають допомогти працівникам підрозділів Національної поліції у відпрацюванні (самостійно чи під час практичних занять) типових і нетипових дій під час несення служби, пов'язаних із реальною або можливою загрозою життю і здоров'ю та громадян. Для працівників Національної поліції у процесі занять зі службової підготовки.

Theoretical material and practical tasks are presented, which are part of mastering by police officers of all structural units of the National Police of Ukraine self-defense techniques and measures of physical influence, personal safety and security of others, ability to act in the legal field, as well as stress and coherence in extreme situations. The presented materials should help the employees of the National Police units to practice (independently or during practical classes) typical and atypical actions during the service, related to the real or possible threat to life and health and citizens. For employees of the National Police in the process of training.

УДК 796.012.62

© Музика Б. Ю., Чичкан О. А., 2020
© Львівський державний університет
внутрішніх справ, 2020

ВСТУП

Працівники відділів Національної поліції України під час несення служби на транспорті зобов'язані знати: а) географічне розташування ділянки залізничної дороги, вокзалу, інших об'єктів і прилеглої до них території, а також напрямок пасажиропотоків; б) розташування найближчих маршрутів патрулювання (постів) нарядів територіальних відділів НП і здійснювати з ними взаємодію; в) інтенсивність пасажирських і вантажних перевезень, графіки руху поїздів; г) правила перевезення пасажирів і багажу, види проїзних документів; ґ) особливості вчинення правопорушень на об'єктах транспорту, прийоми маскування злочинців; д) основні посадові обов'язки працівників транспорту; е) порядок вирішення конфліктних ситуацій, що виникають між пасажирами і працівниками транспорту, які виконують службові обов'язки.

Наряд поліції не повинен розділятися, коли особи, які вчинили правопорушення або підозрювані у вчиненні правопорушення, намагаються втекти. Безпечніше вдвох переслідувати одного із двох утікачів, ніж намагатися поодиноці затримати обох; під час переслідування двома працівниками поліції одного правопорушника співробітники не повинні бігти один за одним, треба дотримуватися дистанції. Співробітник, підстраховуючи колегу, який попереду, повинен знаходитися збоку від нього на одному із флангів; у ситуації, коли озброєний правопорушник сховався в купе залізничного вагону, або в іншій споруді, не годиться кидатись необдумано слідом за ним.

Працівники поліції, прибувши на місце ймовірного знаходження правопорушника, де необхідно діяти в закритому чи обмеженому просторі залізничного вагону, залежно від обставин, які виникли, мають зорієнтуватися на місцевості, розбити її на сектори огляду та обстрілу, визначити найбільш вразливі місця і напрямки з точки зору можливого прориву через них правопорушників.

У одній ситуації, за сприятливих обставин і розташування інженерних конструкцій залізничного вагону, прийоми затримання правопорушника рекомендується виконувати одночасно двом поліцейським. В іншій ситуації, коли надто обмежений простір і не сприяють інші обставини, спочатку діє один поліцейський, а інший – швидко підхоплює технічний прийом для затримання.

ТЕХНІКА ЗАТРИМАННЯ ПРАВОПОРУШНИКА В ОБМЕЖЕНОМУ ПРОСТОРІ, ЯКИЙ ВЧИНИВ КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ (ВАГОНІ)

ЗАТРИМАННЯ СПОСОБОМ «ЗАГИН РУКИ ЗА СПИНУ СПЕРЕДУ» В ТАМБУРІ ЗАЛІЗНИЧНОГО ВАГОНА

Вихідне положення: працівник поліції стоїть навпроти правопорушника в тамбурі залізничного вагону по діагоналі або навпроти нього. Працівник поліції свої руки тримає в положенні «Інтерв'ю», або руки його та правопорушника опущені (фото 1).

Дія № 1. Перший поліцейський (контакт) із кроком лівою ногою вперед своєю лівою рукою захоплює зап'ястя правої руки правопорушника, одночасно своєю правою рукою захоплює за ділянку плечової кістки вище ліктьового суглобу його лівої руки з внутрішньої сторони і завдає відволікаючого удару коліном у пах (фото 2, 3).

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Дія № 2. З кроком правою ногою в бік і міцним утриманням його правої руки виконує ривок у бік і розвертає правопорушника грудьми до стіни або дверей тамбуру вагону (фото 4).

Фото 4

Фото 5

Дія № 3. Перший поліцейський (контакт) виконує больовий вплив на зап'ястя правої руки правопорушника, а інший поліцейський (прикриття) швидко підходить і загинає його ліву руку для надягання кайданків і подальшого проведення поверхневого огляду (фото 5).

Увага! Під час затримання правопорушника слід зважити на розташування стоп-крану поїзда, інженерні виступи в тамбурі вагона та близько розташованих пасажирів.

Характерні помилки

- неправильно захоплено руки правопорушника;
- ліктьовий суглоб загнутої руки правопорушника не притиснутий до своїх грудей;
- повільне реагування іншого поліцейського (прикриття);
- не завдано відволікаючого удару ногою;
- повільно виконано прийом;
- прийом виконано на прямих ногах;
- зроблено зупинку під час виконання прийому;
- невпевнено виконано прийом;
- втрачено контроль за рукою правопорушника в процесі загинання (часткова, повна);
- втрачено рівновагу під час виконання прийому;
- не здійснено больовий вплив на зап'ястя правопорушника;
- порушено правила дотримання заходів особистої безпеки і безпеки напарника.

ЗАТРИМАННЯ СПОСОБОМ ПРИДУШЕННЯ ШИЇ В ПЛАЦКАРТНОМУ АБО КУПЕЙНОМУ ВАГОНІ

Вихідне положення: працівник поліції (контакт) стоїть навпроти правопорушника в плацкартному проході або купе плацкартного залізничного вагону по діагоналі, або навпроти нього. Інший працівник поліції (прикриття) стоїть так, щоб активно підхопити правопорушника за шию. Працівник поліції (контакт) свої руки тримає в положенні «Готовності», або руки опущені. Правопорушник декілька разів штовхає першого поліцейського (контакт) в плече (фото 6–8).

Фото 6

Фото 7

Фото 8

Дія № 1. Перший поліцейський (контакт) під час чергового поштовху в плече підхоплює праву руку правопорушника своїми двома руками і виконує ривок у правий бік, щоб його розвернуло спиною до іншого поліцейського (прикриття) (фото 9, 10).

Дія № 2. Інший працівник поліції (прикриття) підхоплює шию правопорушника на придушення і, присідаючи, кладе його на підлогу вагона, не відпускаючи шию. Перший поліцейський (контакт) виконує больовий вплив на зап'ястя (фото 11–13).

Фото 9

Фото 10

Фото 11

Дія № 3. Ліва рука іншого працівника поліції (прикриття) розчіпляється від захоплення на удушення і підхоплює ліву руку правопорушника, щоб перевернути його разом із першим поліцейським на груди (фото 14).

Фото 12

Фото 13

Фото 14

Дія № 4. Одночасно двоє працівників поліції під больовим впливом придушення шії і обертанням правої руки з тиском на зап'ястя і ліктьового суглобу правопорушника повертають обличчям до полицки для лежання і загинають руки за спину (фото 15–17).

Фото 15

Фото 16

Фото 17

Фото 18

Фото 19

Дія № 5. Поліцейські під больовим впливом подають команду правопорушнику «Встати!» і допомагають йому піднятися та розвертають у зручне місце для надягання кайданків і подальшого проведення поверхневого огляду (фото 18, 19).

Увага! Під час затримання правопорушника слід звернути увагу на близько присутніх пасажирів і розташування інженерних виступів конструкції плацкартного вагону.

Характерні помилки

- рука правопорушника не пряма, зап'ястя не викручене;
- повільне реагування іншого поліцейського;
- повільно виконано прийом;
- прийом виконано на прямих ногах;
- зроблено зупинку під час виконання прийому;
- невпевнено виконано прийом;
- придушення виконано однією рукою;
- втрачено контроль за рукою правопорушника в процесі загинання (частковий, повний);
- втрачено рівновагу під час виконання прийому;
- порушено правила дотримання заходів особистої і безпеки напарника.

ТЕХНІКА ОБЕЗЗБРОЮВАННЯ ПРАВОПОРУШНИКА ЗА ПОГРОЗИ ПІСТОЛЕТОМ СПЕРЕДУ ДО ГОЛОВИ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО В ТАМБУРІ ЗАЛІЗНИЧНОГО ВАГОНУ (УТРИМАННЯ ПІСТОЛЕТА ДВОМА РУКАМИ)

Вихідне положення: працівник поліції (контакт) заходить у тамбур залізничного вагону і опиняється навпроти правопорушника, який наставив пістолет впритул до голови поліцейського, утримуючи його двома руками, у поліцейського руки опущені. Інший працівник поліції (прикриття) розташований слідом за своїм напарником у коридорі вагону (фото 20, 21).

Дія № 1. Працівник поліції (контакт) виконує повільну фазу піднімання рук угору, коли руки піднялись на рівні пістолета біля голови близько 45 градусів в боки, тоді виконує вибухову швидку фазу рухів прийому (фото 22).

Дія № 2. Працівник поліції (контакт) із кроком лівої ноги ліворуч-уперед присівши, одночасно захоплює лівою рукою за рамку пістолета знизу впираючись великим пальцем у спускову скобу, а правою рукою одночасно зверху пістолета, щоб заблокувати вказівним пальцем своєї правої руки курок (зустрічним рухом захопленням пістолета і присівши відвести лінію пострілу вверх) (фото 23).

Фото 20

Фото 21

Фото 22

Дія № 3. Працівник поліції (контакт) виконує рух зустрічним зусиллям двох рук догори-вниз скручуванням пістолета правопорушника з одночасним відволікаючим ударом правою ногою в ділянку «Сонячне сплетіння» (фото 24).

Дія № 4. Працівник поліції (контакт) відбирає пістолет у правопорушника і відкидає на безпечну відстань (назад у коридор вагону, де знаходиться інший поліцейський (прикриття)) (фото 25, 26).

Фото 23

Фото 24

Фото 25

Дія № 5. Працівник поліції (контакт) виконує загин руки за спину і притискає правопорушника грудьми до стіни, або дверей тамбура, а інший працівник поліції (прикриття) виконує загин його лівої руки для надягання кайданків і подальшого проведення поверхневого огляду (фото 27–29).

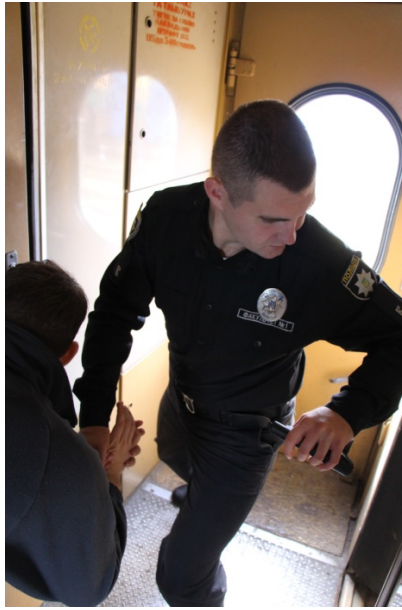

Фото 26

Фото 27

Фото 28

Фото 29

Увага! Відкидання пістолета на безпечну відстань здійснюється тільки за умови, коли поліцейський переконаний, що поблизу немає співучасників у скоєнні злочину, чи інших осіб, які є небезпечними для поліцейських та інших громадян.

Характерні помилки

- відсутній відхід із лінії пострілу;
- немає надійної фіксації пістолета;
- повільно реагував інший поліцейський;

- за виконання прийому є загроза враження пострілом;
- помилки, що допускаються у виконанні затримання;
- повільно виконано прийом;
- прийом виконано на прямих ногах;
- зроблено зупинку під час виконання прийому;
- невпевнено виконано прийом;
- втрачено контроль за озброєною рукою (частковий, повний);
- неправильно виконані повільна і швидка фази дій;
- втрачено рівновагу під час виконання прийому;
- пістолет правопорушника за виконання прийому лежить близько біля нього;
- не відібрано зброю у правопорушника;
- порушено правила дотриманням заходів особистої безпеки та безпеки інших громадян.

ТЕХНІКА ОБЕЗЗБРОЮВАННЯ ПРАВОПОРУШНИКА ПІД ЧАС ПОГРОЗИ ПІСТОЛЕТОМ СПЕРЕДУ ДО ГРУДЕЙ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО В ТАМБУРІ ЗАЛІЗНИЧНОГО ВАГОНУ (УТРИМАННЯ ПІСТОЛЕТА ДВОМА РУКАМИ)

Вихідне положення: працівник поліції (контакт) заходить у тамбур залізничного вагону і опиняється навпроти правопорушника, який наставив пістолет впритул до грудей поліцейського утримуючи його двома руками, у поліцейського руки опущені. Інший працівник поліції (прикриття) розташований слідом за своїм напарником у коридорі вагону (фото 30–32).

Дія № 1. Працівник поліції (контакт) виконує вибухову швидку фазу рухів прийому з кроком лівої ноги ліворуч-уперед повернутися тулубом праворуч (зійти з лінії пострілу) і одночасно захопити за дистальну частину променевої і ліктьової частини озброєної руки правопорушника своєю лівою рукою, а своєю правою рукою захопити зверху пістолет за затвор, закриваючи долонею віконечко затвора (фото 33, 34).

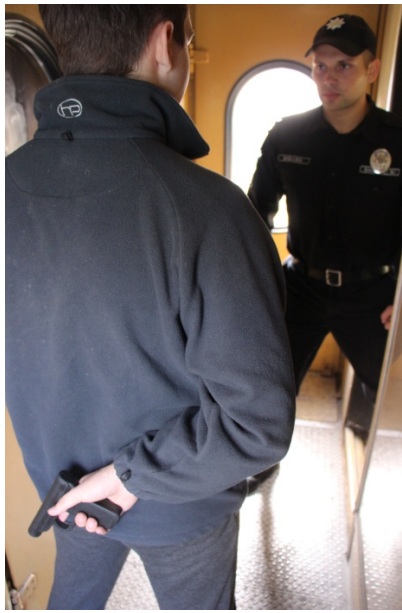

Фото 30

Фото 31

Фото 32

Фото 33

Фото 34

Фото 35

Дія № 2. Працівник поліції (контакт) виконує зустрічний рух із великим зусиллям двох рук: лівою рукою до себе, а правою рукою від себе скручуванням пістолета правопорушника в його руці, щоб відібрати пістолет, відкинувши його на безпечну відстань (фото 35, 36).

Дія № 3. Працівник поліції (контакт) лівою рукою міцно тримає праву руку правопорушника, а своєю правою рукою підхоплює за зовнішнє ребро долоні правої руки правопорушника. За можливості завдає правопорушнику відволікаючого удару правою ногою в пах (фото 37, 38).

Фото 36

Фото 37

Фото 38

Дія № 4. Працівник поліції (контакт) виконує важіль руки всередину, щоб притиснути правопорушника грудьми до стіни або дверей тамбура, і тримає на больовому впливі на зап'ясті (фото 39, 40).

Дія № 5. Інший працівник поліції (прикриття) виконує загин руки за спину і також притискає правопорушника грудьми до стіни або дверей тамбура для надягання кайданків і подальшого проведення поверхневого огляду (фото 41).

Фото 39

Фото 40

Фото 41

Увага! Відкидання пістолета на безпечну відстань здійснюється тільки за умови, коли поліцейський переконаний, що поблизу немає співучасників у скоєнні злочину чи інших осіб, які є небезпечними для поліцейських та інших громадян.

Характерні помилки

- відсутній відхід із лінії пострілу;
- немає надійної фіксації пістолета;
- повільне реагування іншого поліцейського;
- за виконання прийому є загроза враження пострілом;
- помилки, що допускаються у виконанні затримання;
- повільно виконано прийом;
- зроблено зупинку під час виконання прийому;
- невпевнено виконано прийом;
- прийом виконано на прямих ногах;
- втрачено контроль за озброєною рукою (частковий, повний);
- неправильно виконані повільна і швидка фази дій;
- втрачено рівновагу під час виконання прийому;
- пістолет правопорушника при виконанні прийому лежить близько біля нього;
- не відібрано зброю у правопорушника;
- порушено правила дотримання заходів особистої і безпеки інших громадян.

ТЕХНІКА ЗАХИСТУ ВІД БОКОВОГО УДАРУ НОЖЕМ У ЖИВІТ

Вихідне положення: працівники поліції проходять коридором і перший поліцейський (контакт), призупинившись, проводить візуальний огляд у купе плацкартного вагону. Правопорушник сидить у цьому плацкартному купе і його озброєна рука з ножем за спиною (фото 42, 43).

Дія № 1. Залежно від дистанції з кроком лівою ногою ліворуч-уперед або назад, поліцейський (контакт) виконує блокування удару ножем своєю лівою рукою знизу-вгору-вперед і одночасно правою рукою спричиняє удар у голову (фото 44, 45).

Фото 42

Фото 43

Фото 44

Дія № 2. Ліва рука поліцейського (контакт) залишається на утриманні блокування озброєної руки правопорушника, а права рука після відволікаючого удару захоплює за зовнішнє ребро озброєної руки і поліцейський (контакт) завдає відволікаючого удару правою або лівою ногою в пах (фото 46, 47).

Фото 45

Фото 46

Фото 47

Дія № 3. Перший поліцейський (контакт), міцно утримуючи захоплення руки, виконує важіль руки до середини, щоб притиснути плечовий суглоб правопорушника до столика бокових сидінь плацкарту. Виконує больовий вплив методом скручування руки правопорушника, одночасно натискає на зап'ястя і обеззброює його (фото 48–50).

Дія № 4. Інший поліцейський (прикриття) підхоплює ліву руку правопорушника і виконує загин руки за спину синхронно з першим поліцейським (контакт) (фото 44–52).

Фото 48

Фото 49

Фото 50

Дія № 5. Двом поліцейським виконати загин рук правопорушника за спину і притиснути його до столика і другої викидної лежачої полиці для надягання кайданків і подальшого проведення поверхневого огляду (фото 51, 52).

Фото 51

Фото 52

Увага! Під час затримання правопорушника слід звернути увагу на розташування інженерних виступів у плацкартному вагоні та близько розташованих пасажирів.

Характерні помилки

- відбив передпліччям виконаний мляво;
- озброєна рука правопорушника захоплена із запізненням після відволікаючого удару рукою в голову;
- повільне реагування іншого поліцейського (прикриття);
- прийом виконано невпевнено;
- прийом виконано на прямих ногах;
- повільно виконано прийом;
- зроблено зупинку під час виконання прийому;
- втрачено контроль за рукою і ножем правопорушника;
- помилки, що допускаються у виконанні важеля руки до середини;
- не відібрано ніж у правопорушника;
- не зроблено больовий вплив перед загинанням руки правопорушника за спину;
- не зроблено больовий вплив за виконання обеззброювання правопорушника;
- ніж правопорушника у виконанні прийому випав і лежить близько біля нього;
- порушено правила дотримання заходів особистої і безпеки інших громадян.

ТЕХНІКА ЗАХИСТУ ВІД ПРЯМОГО УДАРУ НОЖЕМ У ЖИВІТ

Вихідне положення: працівник поліції (контакт) заходить у тамбур залізничного вагону і опиняється навпроти правопорушника, який тримає в правій руці ніж, у поліцейської руки опущені. Інший працівник поліції (прикриття) розташований слідом за своїм напарником у коридорі вагону (фото 53).

Дія № 1. Правопорушник раптово завдає прямого удару ножем правою рукою в живіт першому поліцейському (контакт) (фото 54).

Дія № 2. Працівник поліції (контакт) із кроком лівою ногою вперед-вліво виконує блокування удару озброєної руки правопорушника своєю лівою рукою зверху-вниз із одночасним відволікаючим ударом своєю правою рукою йому в голову (ніс, очі, підборіддя, шия) (фото 55).

Фото 53

Фото 54

Фото 55

Фото 56

Фото 57

Фото 58

Дія № 3. Працівник поліції (контакт) після відволікаючого удару правою рукою захоплює зовнішнє ребро долоні озброєної руки правопорушника і притискає до блоку своєї лівої руки (фото 56).

Дія № 4. Працівник поліції (контакт), міцно утримуючи захоплену руку, виконує важіль руки до середини та притискає плечовий суглоб правопорушника до стіни або дверей тамбура (фото 57–60).

Дія № 5. Працівник поліції (контакт) виконує больовий вплив методом скручування руки правопорушника, одночасно натискає на зап'ястя і обеззброює його (фото 61, 62).

Фото 59

Фото 60

Фото 61

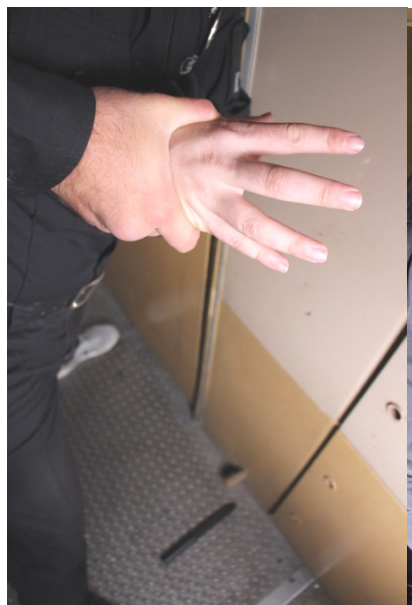

Фото 62

Фото 63

Фото 64

Дія № 6. Інший поліцейський (прикриття) підхоплює ліву руку правопорушника і виконує загин руки за спину синхронно з першим поліцейським (контакт). Двома поліцейськими виконується загин рук за спину. Вони притискають правопорушника грудьми до стіни або дверей тамбура для надягання кайданків і подальшого поверхневого огляду (фото 63–65).

Фото 65

Увага! Під час затримання правопорушника слід зважити на розташування стоп-крану поїзда, інженерні виступи в тамбурі вагона та близько розташованих пасажирів.

Характерні помилки

- відбив передпліччям виконаний мляво;
- озброєна рука правопорушника захоплена із запізненням після відволікаючого удару рукою в голову;
- повільне реагування іншого поліцейського (прикриття);
- прийом виконано невпевнено;
- прийом виконано на прямих ногах;
- повільно виконано прийом;
- зроблено зупинку під час виконання прийому;
- втрачено контроль за рукою і ножем правопорушника;
- помилки, що допускаються у виконанні важеля руки до середини;
- не відібрано ніж у правопорушника;
- не виконано больовий вплив перед загинанням руки правопорушника за спину;
- не здійснено больовий вплив у виконанні обеззброювання правопорушника;
- ніж правопорушника за виконання прийому випав і лежить близько біля нього;
- порушено правила дотриманням заходів особистої і безпеки інших громадян.

ТЕХНІКА ЗАХИСТУ ВІД ПОГРОЗИ НОЖЕМ, ПРИСТАВЛЕНИМ ДО ШИЇ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО, В ТАМБУРІ ВАГОНА

Вихідне положення: працівник поліції(контакт) заходить у тамбур вагона, де за його спиною стоїть озброєний правопорушник. Правопорушник лівою рукою захоплює за голову оперативника, а правою притискає лезо ножа до його шиї (фото 66–68).

Фото 66

Фото 67

Фото 68

Дія № 1. Працівник поліції (контакт) двома руками захоплює за передпліччя правої озброєної ножем руки правопорушника так, щоб зусилля спрямувати вниз і притиснути до своїх грудей (відвести лезо ножа від шиї) (фото 69).

Дія № 2. Працівник поліції (контакт) правою рукою міцно притримує озброєну руку правопорушника, а лівою рукою спричиняє відволікаючий удар у пах (фото 70, 71).

Фото 69

Фото 70

Фото 71

Дія № 3. Працівник поліції (контакт) із кроком лівої ноги вліво-назад виконує ривок усім тулубом уліво-вниз, міцно тримаючи притиснену озброєну руку до своїх грудей, і кидає правопорушника на підлогу вздовж тамбура (фото 72–75).

Фото 72

Фото 73

Фото 74

Дія № 4. Працівник поліції (контакт) виконує больовий вплив методом скручування руки правопорушника, одночасно натискає на зап'ястя і обеззброює його зі збереженням відбитків пальців на рукоятці ножа. Відкидає ніж на безпечну відстань або передає іншому працівнику поліції (прикриття) (фото 76–78).

Фото 75

Фото 76

Фото 77

Фото 78

Фото 79

Фото 80

Дія № 5. Працівник поліції (контакт) перевертає правопорушника обличчям до підлоги і виконує больовий вплив методом скручування руки правопорушника, одночасно натискає на зап'ястя, а коліном своєї лівої ноги притискає до підлоги тамбура. Інший працівник поліції (прикриття) підхоплює ліву руку правопорушника і коліном своєї правої ноги притискає до підлоги тамбура і також утримує на больовому впливі, доки не зникне фізичний опір з його боку (фото 79, 80).

Дія № 6. Двоє поліцейських виконують загин рук правопорушника за спину, подають команди: «Коліна під себе!» «Встати!» і допомагають йому піднятися. Притискають грудьми до стіни тамбура для надягання кайданків і подальшого поверхневого огляду (фото 81–83).

Фото 81

Фото 82

Фото 83

Увага! Під час затримання правопорушника слід зважати на розташування стоп-крану поїзда, інженерні виступи в тамбурі вагона та близько розташованих пасажирів.

Характерні помилки

- не відведено від шиї і не притиснуто озброєну руку до своїх грудей;
- неефективно виконано утримання озброєної руки;
- повільне реагування іншого поліцейського (прикриття);
- не відібрано ніж у правопорушника;
- прийом виконано невпевнено;
- прийом виконано на прямих ногах;
- повільно виконано прийом;
- зроблено зупинку під час виконання прийому;
- втрачено контроль за рукою і ножем правопорушника;
- не виконано больовий вплив під час обеззброювання правопорушника;
- ніж правопорушника у виконанні прийому випав і лежить близько біля нього;
- порушено правила дотриманням заходів особистої і безпеки інших громадян.

ТЕХНІКА ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ПРАВОПОРУШНИКА, ЯКИЙ ЗАХОПИВ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО ДВОМА ЗІГНУТИМИ РУКАМИ ЗА ОДЯГ СПЕРЕДУ В ТАМБУРІ ВАГОНА

Вихідне положення: працівник поліції (контакт) заходить у тамбур залізничного вагону і опиняється навпроти правопорушника, який захопив поліцейського за одяг на грудях, утримуючи його двома зігнутими руками, у поліцейського руки опущені. Інший працівник поліції (прикриття) розташований слідом за своїм напарником у коридорі вагону (фото 84, 85).

Дія № 1. Працівник поліції (контакт) своєю лівою рукою захоплює зап'ястя правої руки правопорушника, одночасно своєю правою рукою поверху його лівої руки захоплює за зовнішнє ребро долоні його правої руки, спричиняє відволікаючий удар своєю правою ногою в його гомілку (фото 86, 87).

Фото 84

Фото 85

Фото 86

Дія № 2. Працівник поліції (контакт), міцно тримаючи руку правопорушника, повертається тулубом уліво-назад, щоби змістити його з рівноваги (фото 88).

Дія № 3. Працівник поліції (контакт) повертається своїм тулубом вправо із захопленою рукою правопорушника та прокручує його праву руку важелем всередину і притискає його плече до стіни тамбура, розвертаючи правопорушника грудьми до стіни (фото 89–91).

Фото 87

Фото 88

Фото 89

Фото 90

Фото 91

Фото 92

Дія № 4. Працівник поліції (контакт) притримує правопорушника на больовому впливі, а інший працівник поліції (прикриття) загинає його ліву руку для надягання кайданків і подальшого поверхневого огляду (фото 92–94).

Фото 93

Фото 94

Увага! Під час затримання правопорушника слід зважити на розташування стоп-крану поїзда, інженерні виступи в тамбурі вагона та близько розташованих пасажирів.

Характерні помилки

- неправильно захоплено руки правопорушника;
- повільно виконано прийом;
- повільне реагування іншого поліцейського (прикриття);
- зроблено зупинку під час виконання прийому;
- невпевнено виконано прийом;
- прийом виконано на прямих ногах;
- втрачено контроль за рукою (частковий, повний);
- не здійснено відволікаючий удар ногою;
- втрачено рівновагу під час виконання прийому;
- порушено правила дотримання заходів особистої і безпеки інших громадян.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВІДПРАЦЮВАННЯ ПРИЙОМІВ ФІЗИЧНОГО ВПЛИВУ

1. Відпрацювання раптових початкових дій затримання і правильне розташування в обмеженому просторі (з партнером).
2. Відпрацювання початкових дій в обмеженому просторі з підходом до партнера і його захоплення без кидків.
3. Імітація (без партнера) виконання базових больових прийомів на руки під час затримання в обмеженому просторі.
4. Імітація (без партнера) техніки захисту від погрози вогнепальною та холодною зброєю в обмеженому просторі.
5. Вдосконалення техніки завдання низько амплітудних ударів ногами на нижній і середній рівні на боксерських мішках і маківарах.
6. Фізичний опір (пасивний, активний та агресивний) під час затримання.
7. Фізичний опір (пасивний, активний та агресивний) під час виконання кидкової техніки.
8. Погроза правопорушника пістолетом із близької дистанції спереду.
9. Погроза або раптовий напад озброєного ножем правопорушника на поліцейського.

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Тактика дій за раптового затримання в обмеженому просторі (тамбур залізничного вагону, купе плацкартного або купейного вагону).
2. Типові помилки у виконанні прийомів затримання та захисту від раптового нападу в обмеженому просторі.
3. Тактика застосування кидкової техніки з урахуванням інженерних конструкцій, які знаходяться в обмеженому просторі.
4. Основні елементи техніки захисту за погрози пістолетом в обмеженому просторі (тамбур залізничного вагону, купе плацкартного або купейного вагону).
5. Основні елементи техніки захисту за погрози ножем в обмеженому просторі (тамбур залізничного вагону, купе плацкартного або купейного вагону).
6. Типові помилки у виконанні прийомів затримання та захисту від раптового нападу озброєного ножем правопорушника в обмеженому просторі.
7. Типові помилки у виконанні прийомів обеззброювання.
8. Тактика дій за погрози пістолетом (тамбур залізничного вагону, купе плацкартного або купейного вагону).
9. Дії поліцейського після обеззброювання правопорушника.

10. Дотримання заходів техніки безпеки пасажирів поїзда особистої безпеки та безпеки напарника в обмеженому просторі.

11. Тактико-технічні характеристики вітчизняної та іноземної вогнепальної зброї.

12. Види холодної зброї та способи збройного нападу правопорушників на поліцейського в обмеженому просторі (тамбур залізничного вагону, купе плацкартного або купейного вагону).

ЛІТЕРАТУРА

1. Chervonoshapka M. Strength indicators of shock actions by the hands and the legs of cadets of higher education institutions of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine / Maryna Chervonoshapka, Halyna Shutka, Oksana Chychkan // Physical culture, physical education of different age group population. Luc'k: Lesya Ukrainka Eastern European National University, 2018. № 3(43). S. 108–112. DOI: <https://doi.org/10.29038/2220-7481-2018-03-108-112>
2. Cooper Institute. Physical Fitness Assessments and Norms for Adults and Law Enforcement Dallas. Dallas, TX: The Cooper Institute, 2013.
3. Crawley, Amy A.; Sherman, Ross A.; Crawley, William R.; Cosio-Lima, Ludmila M. Physical Fitness of Police Academy Cadets Baseline Characteristics and Changes During a 16-Week Academy the Journal of Strength & Conditioning Research: May 2016. Vol. 30. Iss. 5 p. 1416–1424 doi: 10.1519/JSC.0000000000001229
4. Dogutas C., Dolu O., Gul S. K. A Comparative Study of the Police Training in the United Kingdom, the United States and Turkey. Turkish Journal of Police Studies. 2007. Vol. 9. P. 1–4. URL: https://www.researchgate.net/publication/238707976_A_Comparative_Study_of_the_Police_Training_in_the_United_Kingdom_the_United_States_and_Turkey
5. Sergienko Y. P. Andreianov A. M. Models of professional readiness of students of higher military schools of the Armed Forces of Ukraine. Physical education of students. 2013. № 6. С. 66-73. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PhVSTSE_2013_6_15.
6. Бабенко В. Г., Попов О. В., Янко І. В. Заходи фізичного впливу : методичні рекомендації. Київ : РВВМВС, 2001. 24 с.
7. Бондаренко В. В. Професійна підготовка працівників патрульної поліції : зміст і перспективні напрями : монографія. Київ : ФОП Кандиба Т.П., 2018. 524 с.
8. Булачек В. Р., Флуд О. В., Тьорло О. І. Рукопашний бій : навчальний посібник. Львів : Місіонер, 2000. 197 с.
9. Бутов С. Є., Кисленко Д. П., Решко С. М., Ємчук О. І. Методичні рекомендації для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Спеціальна фізична підготовка». Київ : НАВС, 2014. 104 с.
10. Бутов С. Є., Решко С. М., Співак В. М. Попередження травм на заняттях з фізичної підготовки : навч. посіб. Київ : Київ. нац. ун-т внутр. справ, 2009. 48 с.
11. Гнип І. Я. Захист поліцейського від нападу правопорушника в умовах обмеженого простору: методичні рекомендації для практичних занять. Львів : ЛьвДУВС, 2019. 39 с.
12. Гнип І. Я. Тьорло.О. І., Червоношапка М. О. Специфічні особливості застосування поліцейськими заходів фізичного впливу в умовах громадського транспорту / Актуальні проблеми розвитку традиційних і східних єдиноборств :

зб. наук. праць «ЛОГОС» з матеріалами XIII міжнародної наук.-метод. конференції, 1 листопада, 2019 р. Харків, Україна: Європейська наукова платформа. С. 12–15.

13. Голодівський М.Ф., Гречанюк А. О., Костовський М. Г., Фірман В. М. Навчальний посібник зі спеціальної фізичної підготовки. Львів: ЛІВС при НАВСУ, 2000. 123 с.

14. Грозан К. С. Виведення з рівноваги як обов'язкова умова успішного обеззброєння правопорушника, озброєного ножем / Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції. Харків : ХНУВС, 2018. С. 211–214.

15. Криволапчук В. О., Кримська М. С., Ряшко С. М., Бутов С. Є. Навчальний посібник для слухачів і курсантів ВНЗ МВС України з навчальної дисципліни «Спеціальна фізична підготовка» / за заг. ред. проф. Є. М. Моїсеєва та проф. О. Ф. Долженкова. Київ-Одеса, 2009. 208 с.

16. Малєєв В. В., Курченко К. О. Забезпечення заходів безпеки на заняттях фізичної підготовки / Сучасні тенденції та перспективи розвитку фізичної підготовки та спорту Збройних Сил України, правоохоронних органів, рятувальних та інших спеціальних служб на шляху євроатлантичної інтеграції України : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 29–30 листопада 2017 р.). Національний університет оборони України ім. І. Черняхівського; за заг. ред. В. І. Свистун, О. В. Петрачкова. К. : НУОУ, 2017. С. 189–191.

17. Мартишко А. Ю., Рябуха О. С. Система захисних дій працівника поліції від загрози холодною зброєю / Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції. Харків : ХНУВС, 2018. С. 89–92.

18. Мартишко А. Ю., Рябуха О. С. Особливості навчання тактики самозахисту та особистої безпеки працівників Національної поліції України / Сучасні тенденції та перспективи розвитку фізичної підготовки та спорту Збройних Сил України, правоохоронних органів, рятувальних та інших спеціальних служб на шляху євроатлантичної інтеграції України : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 29–30 листопада 2017 р.). Національний університет оборони України ім. І. Черняхівського; за заг. ред. В. І. Свистун, О. В. Петрачкова. Київ : НУОУ, 2017. С. 191–193.

19. Основи спеціальної фізичної підготовки працівників органів внутрішніх справ : навч. посібник / М. І. Ануфрієв, С. Є. Бутов, С. М. Гіда, С. М. Решко / за заг. ред. Я. Ю. Кондратьєв та Є. М. Моїсеєва. Київ : Національна академія внутрішніх справ, 2003. 338 с.

20. Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України : зб. наук. пр. / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Каф. спец. фіз. підготовки ф-ту № 2. Харків : ХНУВС, 2018. 246 с.

21. Спеціальна фізична підготовка працівників ОВС (матеріали для підготовки до державної атестації) : навч. посіб. [кол. авт. : В. А. Дідковський, О. В. Кузенков, С. В. Буряк та ін.]. Київ : НАВС, 2013. 108 с.
22. Спеціальна фізична підготовка працівників органів внутрішніх справ : навч. посібник / О. І. Тьорло та ін. Львів : ЛьвДУВС, 2013. 368 с.
23. Спеціальна фізична підготовка як складова частина службово-прикладної і професійної підготовки співробітників органів внутрішніх справ. Гігієна і контроль на заняттях спеціальною фізичною підготовкою і спортом : фонд. лекцій. [І. П. Закорко, О. В. Журавель, Ю. В. Логвіненко та ін.]. Київ : Знання України, 2010. 27 с.
24. Тактико-спеціальна та спеціальна фізична підготовка оперативних працівників відділів карного розшуку підрозділів Національної поліції: практичний посібник / О. І. Тьорло, О. А. Чичкан, М. О. Червоношапка, Б. Ю. Музика, В. М. Синенький та ін. Львів : ЛьвДУВС, 2019. 224 с.
25. Тьорло О.І. Деякі питання вдосконалення методики викладання спеціальної фізичної підготовки в аспекті реформування правоохоронної системи в Україні. Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України : зб. наукових праць. МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, каф. тактич. та спец.-фіз. підгот. ф-ту № 2. Харків : ХНУВС, 2019. С. 194–197.
26. Худякова Н. Ю., Кубрак К. В. Особливості застосування працівниками поліції заходів фізичного примусу / Сучасні тенденції та перспективи розвитку фізичної підготовки та спорту Збройних Сил України, правоохоронних органів, рятувальних та інших спеціальних служб на шляху євроатлантичної інтеграції України : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 29–30 листопада 2017 р.). Національний університет оборони України ім. І. Черняхівського; за заг. ред. В. І. Свистун, О. В. Петрачкова. Київ : НУОУ, 2017. С. 215–217.
27. Червоношапка М. О., Гнип І. Я., Янін В. В. Методологічні аспекти психологічної підготовки у процесі викладання навчальної дисципліни «Спеціальна фізична підготовка» у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання, що здійснюють підготовку поліцейських / Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України : зб. наукових праць. МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Каф. тактич. та спец.-фіз. підгот. ф-ту № 2. Харків : ХНУВС, 2019. С. 299–302.
28. Чичкан О. А., Гнип І. Я., Музика Б. Ю., Червоношапка М. О. Захист поліцейського від нападу озброєного правопорушника : методичні рекомендації. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 40 с.
29. Чичкан О. А., Котов С. М., Ліпатов В. Г. Шляхи удосконалення спеціальної фізичної підготовки у підрозділах Національної поліції України / Сучасні

тенденції та перспективи розвитку фізичної підготовки і спорту у Збройних Силах України, правоохоронних органах, рятувальних та інших спеціальних служб на шляху євроатлантичної інтеграції України : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 14–15 лютого 2019 р.). Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського; за заг. ред. В. І. Свистун, О. В. Петрачкова. Київ : НУОУ, 2019. С.73–75.

30. Чичкан О. А., Музика Б. Ю., Голодівський М. Ф. Захист поліцейського від ударів правопорушника ножом / Сучасні тенденції та перспективи розвитку фізичної підготовки і спорту у Збройних Силах України, правоохоронних органах, рятувальних та інших спеціальних служб на шляху євроатлантичної інтеграції України : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 21–22 листопада 2019 р.). Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського. Київ : НУОУ, 2019. С. 227–230.

31. Чичкан О. А., Музика Б. Ю., Мороз Т. І. Професійно-прикладна фізична підготовка як важливий елемент загальної підготовки працівників Національної поліції. Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України: зб. наукових праць. МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, каф. тактич. та спец.-фіз. підгот. ф-ту № 2. Харків : ХНУВС, 2019. С. 227–229.

32. Шутка Г. І., Котов С. М. Вивчення та вдосконалення кидкової техніки : методичні рекомендації. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2019, 17 с.

33. Яремко М. О., Костовський М. Г., Голодівський М. Ф. Структура та зміст змагальної діяльності як орієнтири у підготовці спортсменів-єдиноборців : методичні рекомендації. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2006. 28 с.